

Hoofdlijn van de opgave

- Ambitie coalitie: energieneutraal vastgoed in 2040
- Consequentie: onrendabele top
- Middelen in coalitieakkoord

Hoofdlijn van de opgave

- Ambitie coalitie: energieneutraal vastgoed in 2040
 - Consequentie: onrendabele top
 - Middelen in coalitieakkoord
1. Verduurzamen van vastgoed met onrendabel deel
 2. Versnellen door meer vastgoed te verduurzamen dan eerder beoogd
 3. Onrendabel deel minimaliseren op langere termijn
 4. Sturing en verantwoording

1. Verduurzamen met onrendabele top

Lijn van afgelopen jaren:

- Rendabel verduurzamen: bespaarde energielast dekt de investering
- Onrendabele top: deel dat niet wordt terugverdient met besparing
- Minimaliseren onrendabele top: parameters, bijvoorbeeld afschrijvingstermijn
- Op zoek naar maximaal rendement en dekken onrendabele top

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
----------------	--------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-----------

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Rapport ECN (MPUV 2016): laagste onrendabele top bij niet-monumentale gebouwen van voor 1992

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Rapport ECN (MPUV 2016): laagste onrendabele top bij niet-monumentale gebouwen van voor 1992
- MPUV 2018: 33 panden, investering 12 miljoen, geen monumenten, geen andere maatregelen

1. Verduurzamen met onrendabele top

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Coalitieakkoord:

Dekking van de onrendabele top conform
MPUV 2018

2. Versnelling

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Monumentenplan voor 70 panden (62.000 m²)
- Monumenten verduurzamen vanaf 2018, minimaal 2 panden à 19.000 m²
- Voorbeeldfunctie (vgl. Stadhuis)

2. Versnelling

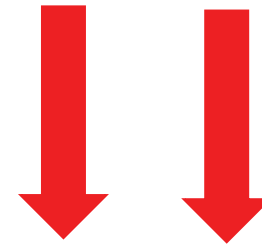
Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Relatief goed geïsoleerd; relatief hoog onrendabel deel
- Groot onderhoud → Energieneutraal
- Installatietechnische vervangingen

2. Versnelling

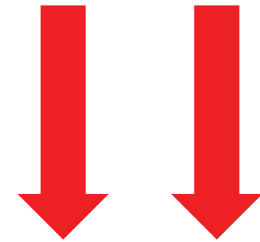
Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Inregelen complexe gebouwinstallaties
- Kleine Installatietechnische optimalisaties
- Substantiële energiebesparing
- 20 gebouwen à 200.000 m² BVO

2. Versnelling

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

- Van Bouwbesluit (A++ of BENG) naar energieneutraal bij nieuwbouw

2. Versnelling in geld

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG

12mio

2. Versnelling in geld

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG
Investerings over 2018-2021	5mio	12mio			8mio			1mio	

2. Versnelling in geld

Bouwjaarklasse	<1965 & monu	1965- 1975	1975- 1988	1988- 1992	1992- 2012	2012- 2015	2015- 2018	2018- 2020	> 2020
Energielabel	G	G	F	E	D	A	A+	A++	A+++ BENG
Investeringsen over 2018-2021	5mio	12mio			8mio			1mio	
Duurzame opwekking	6mio								

3. Onrendabel deel minimaliseren op langere termijn

- Energielastenverlaging primair noodzakelijk voor huidige investering (rendabel deel)

Alternatief: Energielastenverlaging inzetten voor toekomstige investeringen

- Bij zeer jonge gebouwen beginnen met optimaliseren complexe gebouwinstallaties.
- Opbrengsten inzetten voor komende coalitieperioden voor deze gebouwen of voor het geheel
- Resultaat: verlaging onrendabele top in toekomst

4. Sturing en verantwoording

- Dashboard o.b.v. data verduurzaming, voortgang
- Panden (concreet in NKG 2019)
- M2 BVO, hoeveel nog te gaan
- Energiebesparing (kWh/GJ)
- MPUV 2019 eerste verantwoording op inhoud en model